

ЗАКЛИК ДО ДІЙ ЩОДО ЮРИСДИКЦІЙ З ВИСОКИМ РІВНЕМ РИЗИКУ – жовтень 2024 року

Париж, 25 жовтня 2024 року

Юрисдикції з високим рівнем ризику мають значні стратегічні недоліки у своїх режимах протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Щодо усіх країн, які віднесено до категорії з високим рівнем ризику, FATF звертається до всіх членів і закликає всі юрисдикції застосовувати посилені заходи належної перевірки, а в найбільш складних випадках, країнам наполегливо рекомендується застосовувати контрзаходи з метою захисту міжнародної фінансової системи від ризиків відмивання коштів, фінансування тероризму та розповсюдження зброї масового знищення (ВК/ФТ/ФРЗМЗ), що виникають в країні. Цей список часто називають «чорним списком».

З лютого 2020 року лише Іран один раз звітував у січні 2024 року без істотних змін у статусі свого плану дій.

З огляду на високі ризики фінансування розповсюдження зброї масового знищення, FATF повторює свій заклик щодо застосування контрзаходів щодо цих юрисдикцій з високим рівнем ризику.

ЮРИСДИКЦІЙ, ЩОДО ЯКИХ Є ЗАКЛИК FATF ДО СВОЇХ ЧЛЕНІВ ТА ІНШИХ ЮРИСДИКЦІЙ ЗАСТОСОВУВАТИ КОНТРЗАХОДИ

Корейська Народнo-Демократична Республіка (КНДР)

Ґрунтуючись на заявах FATF за останнє десятиліття, FATF залишається занепокоєною тим, що КНДР залишається неспроможною усунути значні недоліки в її режимі боротьби з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму (ПВК/ФТ), а також серйозні загрози, які створюються незаконною діяльністю КНДР, пов'язаною з розповсюдженням зброї масового знищення (ЗМЗ) та її фінансуванням.

З 2011 року FATF постійно наголошувала на необхідності для всіх країн рішуче впроваджувати цільові фінансові санкції відповідно до резолюцій РБ ООН і застосовувати такі контрзаходи для захисту своїх фінансових систем від загрози відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що походять з КНДР:

- Припинити кореспондентські відносини з банками КНДР;
- Закрити будь-які дочірні компанії або філії банків КНДР у своїх країнах; і
- Обмежити ділові відносини та фінансові операції з особами з КНДР.

Незважаючи на ці заклики, КНДР розширила зв'язок із міжнародною фінансовою системою, що підвищує ризики фінансування розповсюдження зброї масового знищення (ФРЗМЗ), як зазначила FATF у лютому 2024 року. Це вимагає більшої пильності та поновленого впровадження та забезпечення виконання цих контрзаходів проти КНДР. Як зазначено в Резолюції РБ ООН 2270, КНДР часто використовує підставні компанії, фіктивні компанії, спільні підприємства та складні, непрозорі структури власності з метою порушення санкцій. У зв'язку з цим FATF заохочує своїх членів і всі країни застосовувати посилену належну перевірку щодо КНДР та її здатності проводити операції від її імені.

FATF також закликає країни належним чином оцінити та врахувати підвищений ризик фінансування розповсюдження зброї масового знищення у зв'язку з посиленням фінансових зв'язків, про які повідомляється, особливо тому, що наступний раунд оцінки вимагає від країн належної оцінки ризиків ФРЗМЗ згідно з Рекомендацією 1 та Безпосереднім результатом 11. Можливості отримати надійну і достовірну інформацію для підтримки оцінки ризиків ФРЗМЗ, пов'язаних з КНДР, перешкоджає нещодавнє припинення мандату Групи експертів Комітету 1718. Таким чином, FATF контролюватиме заходи щодо дотримання цільових фінансових санкцій КНДР та впровадження контрзаходів стосовно КНДР.

Іран

У червні 2016 року Іран зобов'язався усунути свої стратегічні недоліки. Термін реалізації Плану дій Ірану закінчився у січні 2018 року. У лютому 2020 року FATF зазначила, що Іран не виконав План дій.[1]

У жовтні 2019 року, FATF закликала своїх членів та всі юрисдикції: вимагати посилення наглядової перевірки філій та дочірніх підприємств фінансових установ, що знаходяться в Ірані; запровадити посилені відповідні механізми звітування або систематичну звітність про фінансові операції; та вимагати підвищення вимог до зовнішнього аудиту для фінансових груп стосовно будь-яких їх філій та дочірніх підприємств, розташованих в Ірані.

Тепер, враховуючи нездатність Ірану прийняти Палермську конвенцію та Конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму відповідно до стандартів FATF, FATF повністю скасовує призупинення контрзаходів і закликає своїх членів та всі юрисдикції застосовувати ефективні контрзаходи відповідно до Рекомендації 19.[2]

Іран залишиться в Заяві FATF щодо юрисдикцій з високим рівнем ризику, на яких поширюється заклик до дій, доки План дій не буде повністю виконано. Якщо Іран, відповідно до стандартів FATF, ратифікує Палермську Конвенцію та Конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму, FATF прийме рішення про наступні кроки, в тому числі про призупинення контрзаходів. Доки Іран не здійснить заходи, що необхідні для усунення недоліків, визначених у Плані дій щодо протидії фінансуванню тероризму, FATF залишатиметься занепокоєною щодо ризику фінансування тероризму з боку Ірану та загрозою, яку він становить для міжнародної фінансової системи.

ЮРИСДИКЦІЯ, ЩОДО ЯКОЇ FATF ЗАКЛИКАЄ СВОЇХ ЧЛЕНІВ ТА ІНШІ ЮРИСДИКЦІЇ ЗАСТОСОВУВАТИ ПОСИЛЕНІ ЗАХОДИ НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ, ПРОПОРЦІЙНІ РИЗИКАМ, ЩО ПОХОДЯТЬ З ЮРИСДИКЦІЇ

М'янма

У лютому 2020 року М'янма взяла зобов'язання усунути свої стратегічні недоліки. План дій М'янми закінчився у вересні 2021 року.

У жовтні 2022 року, враховуючи тривалу відсутність прогресу та те, що більшість пунктів Плану дій досі не виконана через рік після закінчення кінцевого терміну для виконання Плану дій, FATF вирішила, що необхідними є подальші дії відповідно до її

процедур, і FATF закликає своїх членів та інші юрисдикції застосовувати посилені заходи належної перевірки, пропорційні ризику, що походить від М'янми. FATF вимагає, щоб у рамках посиленої належної перевірки фінансові установи підвищили ступінь і характер моніторингу ділових відносин, щоб визначити, чи не виглядають ці операції або діяльність незвичними або підозрілими. Якщо до лютого 2025 року не буде досягнуто подальшого прогресу, FATF розгляне можливість застосування контрзаходів.

Хоча загальний прогрес М'янми залишається повільним, нещодавно М'янма досягла прогресу щодо кількох пунктів свого плану дій. М'янмі слід продовжувати працювати над реалізацією свого Плану дій для усунення цих недоліків, зокрема шляхом: (1) демонстрації посиленого використання даних фінансової розвідки в розслідуваннях правоохоронних органів, а також посилення оперативного аналізу та розповсюдження даних ПФР; (2) забезпечення розслідування/переслідування ВК відповідно до ризиків; (3) демонстрації розслідування транснаціональних випадків ВК за допомогою міжнародного співробітництва; (4) демонстрації збільшення заморожування/арешту та конфіскації злочинних доходів, засобів та/або майна еквівалентної вартості; (5) управління заарештованими активами для збереження вартості вилучених товарів до конфіскації; та (6) усунення недоліків технічної відповідності, пов'язаних з Р.7, для забезпечення ефективного застосування цільових фінансових санкцій, пов'язаних з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Застосовуючи посилені заходи належної перевірки, країни повинні забезпечити, щоб фінансові потоки для надання гуманітарної допомоги, законної діяльності НПО та грошових переказів не були припинені та не обмежувалися. FATF також продовжить відстежувати, чи не застосовує М'янма в рамках своєї діяльності у сфері ПВК/ФТ надмірну увагу до законних фінансових потоків.

М'янма залишатиметься у списку країн, на які поширюється заклик до дій, доки вона не виконає свій План дій у повному обсязі.

[1] У червні 2016 року FATF привітала політичне зобов'язання Ірану на високому рівні усунути свої стратегічні недоліки у сфері ПВК/ФТ та його рішення звернутися за технічною допомогою щодо виконання Плану дій. З 2016 року Іран запровадив режим декларування готівки, вніс поправки до Закону про боротьбу з фінансуванням тероризму та Закону про боротьбу з відмиванням коштів, а також прийняв підзаконний акт щодо боротьби з відмиванням коштів.

У лютому 2020 року FATF зазначила, що є ще невиконані пункти, які Іран повинен повністю вирішити: (1) належна криміналізація фінансування тероризму, в тому числі шляхом скасування винятку для визначених груп, які «намагаються покласти край іноземній окупації, колоніалізму та расизму»; (2) виявлення та заморожування активів терористів згідно з відповідними резолюціями Ради Безпеки ООН; (3) забезпечення адекватного та примусового режиму належної перевірки клієнта; (4) демонстрація того, як органи влади виявляють і застосовують санкції до неліцензованих постачальників послуг з переказу коштів/цінностей; (5) ратифікація та впровадження Палермської конвенції та Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму та роз'яснення щодо можливості надання взаємної правової допомоги; та

(6) забезпечення того, щоб фінансові установи перевіряли, що банківські перекази містять повну інформацію про відправника та бенефіціара.

[2] Країни повинні мати можливість застосовувати відповідні контрзаходи, коли це вимагає зробити FATF. Країни також повинні мати можливість застосовувати контрзаходи незалежно від будь-яких закликів FATF до цього. Такі контрзаходи мають бути ефективними та пропорційними ризикам.

Пояснювальна записка до Рекомендації 19 визначає приклади контрзаходів, які можуть бути вжиті країнами.